

Urodzony 20 lutego 1936 roku w Korytynie na Zamojszczyźnie (powiat Hrubieszów). Jest profesorem zwyczajnym zajmującym się psychologią różnic indywidualnych, psychologią zdolności, twórczości i sztuki. Studiował wychowanie plastyczne, historię sztuki, pedagogikę i psychologię. W latach 1958-1963 był nauczycielem wychowania plastycznego i muzycznego w liceach pedagogicznych w Leśnej Podlaskiej i Zamościu. Pracował także w Okręgowym Ośrodku Metodycznym przy KOS w Lublinie na stanowisku kierownika sekcji plastyki (1963-1969), a w latach 1969-1972 na stanowisku kierownika zespołu liceów ogólnokształcących. Od momentu uzyskania stopnia doktora psychologii (1973) pracuje na Wydziale Pedagogiki

i Psychologii UMCS w Lublinie. W latach 1979-1982 był prodziekanem, a w latach 1982-1984 pełnił funkcję dyrektora Instytutu Psychologii. W latach 1984-1987 i 1990-1996 był dziekanem Wydziału Pedagogiki i Psychologii UMCS, a w latach 2003-2006 rektorem Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej im. Jana Zamoyskiego w Zamościu.

Do chwili obecnej wypromował 26 doktorów i ponad 750 magistrów. Autor monografii: *Analiza psychologiczna twórczości plastycznej dzieci i młodzieży* (1978, 1985), *Rozwój twórczości plastycznej dzieci i młodzieży* (1979), *Kwestionariusz Twórczego Zachowania -KANH* (1990, 2000, 2008, 2010), *Barwy i psychika. Percepcja. Ekspresja. Projekcja* (1999, 2003, 2008, 2012), *Człowiek jako jednostka twórcza* (2001, 2003), *Psychologia twórczości plastycznej* (2010) wyróżniona nagrodą główną Lubelskiego Towarzystwa Naukowego w Lublinie (Nobel Lubelszczyzny 2010). Jest redaktorem naukowym 26 książek oraz autorem 280 rozpraw i artykułów. W latach 1987-2007 pełnił funkcję redaktora naukowego „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska”, sekcja J. Jest pisarzem i poetą, członkiem Związku Literatów Polskich. Opublikował 12 zbiorów poezji: *Wymiary czasu* (1994), *Ku brzegom Styksu* (1996), *Wenus leżąca* (1996), *Tryptyk z Michałem Aniołem* (1997), *Ptakom błękitnym* (1999), *Odstłony rzymskie* (2000), *Maski podróżne* (2001), *Srebrne ogrody* (2003), *Poliptyk czasu - wybór poezji* (2006), tom opowiadań *Sny z wieży milczenia* (2008), *Nadwrażliwe ogrody - Gardinile hipersensibile* - wiersze wybrane, antologia dwujęzyczna (2009), *Aria - Unica Certitudine* - antologia w języku rumuńskim (2012) oraz powieści *Dwunaste skrzypce* (2011) i *Oczy ikony* (2013). Jego utwory były publikowane w kilkudziesięciu almanachach i czasopismach literackich w języku polskim, a także flamandzkim, rosyjskim i rumuńskim. W latach 1998-2002 był prezesem Lubelskiego Oddziału Związku Literatów Polskich. Jest również członkiem honorowym Polskiego Stowarzyszenia Kreatywności i Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych.

Od 50 lat uprawia twórczość plastyczną. W tym czasie zorganizował 48 wystaw indywidualnych w kraju i za granicą. Jest laureatem 7 nagród naukowych Ministra Nauki i 6 nagród artystycznych (plastyka, literatura). Został odznaczony Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, a także wyróżniony medalami „Za zasługi dla UMCS”, „Zasłużonego Działacza Kultury”, „Złotym Wawrzynem Literackim” za całokształt twórczości literackiej. W roku 2012 uzyskał certyfikat międzynarodowy „Mistrz Pedagogii”.

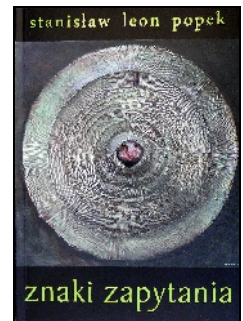

Spotkanie literackie

Prof. dr hab. Stanisław Popek *Dylematy sąsiedzkie*

*O powieściach
„Dwunaste skrzypce”,
„Oczy ikony”
i wierszach z tomu
„Znaki zapytania”*

Wojna i skrzypce

Dwunaste skrzypce. Jest to opowieść, w dużej części biograficzna, o losach młodego Popka, który z rodzinnej wsi udaje się na naukę w zamojskim liceum. Barwne obrazy Zamościa z początków lat pięćdziesiątych przeplata autor wspomnieniami uczniowskich psot oraz gehenną, jaką było pomieszkowanie w zatłoczonych, czasami wręcz odrażających stancjach. Przypomina to swoisty klimat, w którym wzrastali i pobierali nauki: Marcin Borowicz z "Syzyfowych prac" Stefana Żeromskiego czy też Mikołaj Srebrmpisany z powieści Emila Żegadłowicza "Zmory". (...)

Młody Popek miał jednak wielkie szczęście. Trafił bowiem na wspaniałego nauczyciela, który potrafił rozbudzić w nim muzyczną pasję, w szczególności do skrzypiec. Ich posiadanie stało się niemal obsesją dorastającego chłopca. Nie bez trudu i wyrzeczeń stał się posiadaczem instrumentu wykonanego przez sławnego Mistrza Alberta, a było to jego dwunaste dzieło lutnicze podkreślone tytułem książki.

Drugi nurt opowieści obecnego profesora to dzieje lwowskiego lutnika, owego Mistrza Alberta i jego pogmatwane losy wojenne i powojenne. Na tle jego przeżyć w bardzo umiejętny sposób wplata autor gehennę Polaków zamieszkałych na kresach, którzy nie z własnej woli i nie ruszając się ze swoich domów, stali się z powodu przewrotności historii... obywatelami innego państwa.

Zanim to się stało, musieli znosić prześladowania, w różnych zresztą formach, ze strony hitlerowskich i sowieckich okupantów, a także ukraińskich nacjonalistów, którzy okazali się szczególnie okrutni, zabijając tysiące naszych rodaków podczas czystek etnicznych urządzanych na pograniczu po obu stronach Bugu. Autor, w tej materii, powołuje się na

oryginalne dokumenty i zapisy, w tym mieszkańców Lwowa, którzy cierpieli nie tylko z niepewności co do własnych losów, ale także z ogromnej i barbarzyńskiej dewastacji ukochanego miasta.

Książka profesora Popka oprócz walorów fabularnych, jest także przypomnieniem dla starszego pokolenia o okrutnych losach ludności polskiej z pogranicza, a dla młodych znakomitą lekcją historii, wpleconej umiejętnie w fabułę, bez natrętnej dydaktyki. Powoduje to, że książkę czyta się bardzo dobrze, autor potrafił bowiem umiejętnie powiązać dwa wątki: swoje barwne przeżycia i przygody w zamojskiej szkole z wojenną i powojenną krwawą historią wschodniego pogranicza...

Kazimierz Pawelek, *Wojna i skrzypce*, „Kurier Lubelski” z 28stycznia 2012
<http://www.kurierlubelski.pl/artukul/499024,wojna-i-skrzypce,id,t.html>

Oczy ikony, fragmenty powieści

Jesień 1942 roku to początek wymazywania istnienia Polaków na Wołyniu i Podolu, później również na zachód od rzeki Bug. Niemcy świadomie wykorzystywali antagonizmy religijne i ekonomiczne ciągnące się od kilku wieków między Ukraińcami i Polakami. To faworyzowanie Ukraińców przez Niemców też miało swoje strategiczne cele, ale jednak było ograniczone, co ustawiało konfliktowo nacjonalistyczne dążenia Ukraińców w stosunku do Niemców, szczególnie po rozwiązaniu rządu Stecki i aresztowaniu Stepana Bandery. Za aprobatą okupanta niemieckiej policja ukraińska dokonywała zabójstw Polaków, brała także udział w akcjach pacyfikacyjnych wsi polskich.

Jesienią 1942 roku dotarła do nas informacja o masowych mordach na ludności polskiej we wsiach Obórki i Jezierce, a następnie we wsiach Karczunek, Romanówka i kolonia Wygranka. Zabitych obdzierano z odzieży i obuwia, a ciała zakopywano bezpośrednio w ziemi.

Stanisław Leon Popek, *Oczy ikony*, Wydawnictwo Norbertinum, Lublin 2013, s. 106

Około trzeciej nad ranem przeczytałem ostatnie słowa pamiętnika Urszuli - dziewczyny, która w wieku piętnastu lat popełniła samobójstwo, przez zażycie samodzielnie preparowanej trucizny. Byłem wstrząśnięty do głębi. Takiego przypadku jak ten, gdzie w młodej dziewczynie narasta stopniowo i maniakalnie woła dobrowolnego i w pełni świadomego rozstania się z tym światem - nie spotkałem, ani też nawet nie przeczytałem w formie informacji naukowej. Opisywane próby, a także dokonane skutecznie samobójstwa były wynikiem nagłego wstrząsu psychicznego bądź też efektem głębokiej depresji bądź zaburzenia typu schizofrenicznego. Przypadek Urszuli nie mieścił się w tych wymiarach, a co najwyżej był efektem stopniowo narastającej utraty sensu życia i wolno pogłębiającej się depresji...

Stanisław Leon Popek, *Oczy ikony*, Wydawnictwo Norbertinum, Lublin 2013, s. 81

O najnowszych wierszach Stanisława Popka - zupełnie subiektywnie

W najnowszym tomie „Znaki zapytania” da się zauważyć, iż jakby większego znaczenia nabrały synteza i mówiące wiele „milczenie”. (...) potwierdza to maestrię poetycką i uświadamia, że subtelne niedopowiedzenie, nieomknięcie lub raczej jedynie zasygnalizowanie problemu (które nazwałem „milczeniem”) ma większą siłę oddziaływania niż podjęcie próby jego eksplikacji. Oszczędna metafora, rozważnie dozowana symbolika i bezpretensjonalność wierszy zbliżają je do czytelnika i uzmysławiają znaczenie słów takich jak „prawda”, „uczciwość”, „człowieczeństwo”.

Tadeusz Grygiel, *O najnowszych wierszach Stanisława Popka - zupełnie subiektywnie*, „Zamojski Kwartalnik Kulturalny” 2013, nr 1, str. 111

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

serdecznie zaprasza na spotkanie literackie

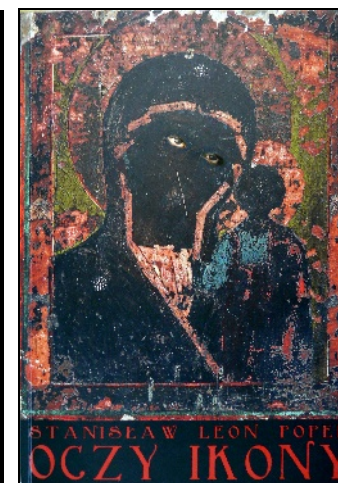
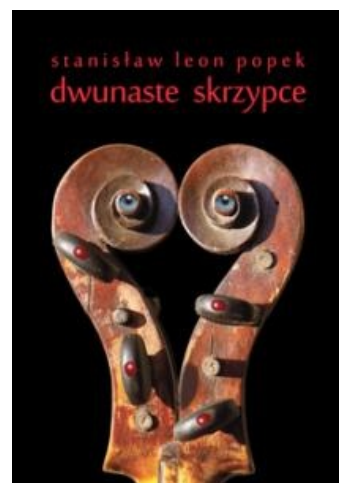
Prof. dr hab. Stanisław Popek

Dylematy sąsiedzkie

O powieściach

„Dwunaste skrzypce”, „Oczy ikony”

i wierszach z tomu „Znaki zapytania”

Spotkanie odbędzie się
w czwartek 25 kwietnia 2013 o godz. 18:00

w Galerii Sztuki Domu Kultury LSM
w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29

www.domkulturylsm.pl

Wstęp wolny